

แนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเสริมสร้างผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล Guidelines for Developing Critical Thinking Skills to Enhance Entrepreneurs in the Digital Age

พิมพ์ชนก เปรมจิตต์* และ พัชรา เอี่ยมเจริญ**

* สาขาวิชาการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

** ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Pimchanok Premjit* and Patchara Eamcharoen**

* Division of Entrepreneurship Development, Department of Vocational Education, Faculty of Education, Kasetsart University

** Department of Vocational Education, Faculty of Education, Kasetsart University,

Received: April 12, 2023 / Revised: May 02, 2023 / Accepted: May 07, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล และ 2) นำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเสริมสร้างผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้กระบวนการวิจัยแบบผสมผสานด้วยวิธีการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) จากแหล่งข้อมูลที่เป็นวิทยานิพนธ์ บทความวิจัย และบทความวิชาการจำนวนทั้งหมด 60 ฉบับด้วยแบบวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับปัญหาและแนวทาง โดยสถิติที่ใช้เป็นค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และวิธีการวิจัยเชิงสำรวจความคิดเห็น (Survey Research) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนด้วยแบบประเมินความเหมาะสมของแนวทาง โดยสถิติที่ใช้เป็นค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้ประกอบการในยุคดิจิทัลมี 4 ด้านที่เป็นปัญหาต่อการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล ส่วนแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเสริมสร้างผู้ประกอบการในยุคดิจิทัลมี 7 ด้านครอบคลุม 25 แนวทางย่อย 3) ความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องและสัมพันธ์กับปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.85$, S.D. 0.19) ผลวิจัยสามารถสรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเสริมสร้างผู้ประกอบการในยุคดิจิทัลมีความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการนำไปใช้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ให้ผู้ประกอบการในยุคดิจิทัลมีความพร้อมที่จะประกอบธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยเสนอแนะให้นำแนวทางการพัฒนาที่ได้ไปทวนสอบกับแนวปฏิบัติจริงของผู้ประกอบการในยุคดิจิทัลเพื่อยืนยันข้อค้นพบ ต่อยอดแนวทางและนำไปทดลองปฏิบัติจริงในบริบทธุรกิจ นอกจากนี้ยังสามารถเพิ่มฐานข้อมูลไทยอื่นๆ และฐานข้อมูลภาษาอังกฤษเพื่อการสรุปผลวิจัยที่ชัดเจนและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถสัมภาษณ์ผู้ประกอบการในยุคดิจิทัลและผู้เชี่ยวชาญเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาและปรับปรุงแนวทางการพัฒนาให้มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริงมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา ทักษะการคิดวิเคราะห์ ผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล

Abstract

The objectives of this research were to 1) study the problems of analytical thinking skills of entrepreneurs in the digital age and 2) propose guidelines for developing analytical thinking skills to enhance entrepreneurs in the digital age. This study was a mixed method research design in a form of documentary research from 60 items of theses, research papers, and academic articles with an analysis form of problems and guidelines using content analysis. Survey research from 3 experts was also conducted to evaluate the guideline suitability using mean, standard deviation and content analysis.

The results showed that the problems of analytical thinking skills of entrepreneurs comprised 4 aspects, which were problematic to the development of entrepreneurs' analytical thinking skills in the digital age. The guidelines for developing the analytical thinking skills to enhance entrepreneurs in the digital age consisted of 7 aspects with 25 sub-guidelines. The guideline suitability in accordance with the problems of analytical thinking skills of entrepreneurs was at the highest level ($\bar{X} = 4.85$, S.D. 0.19). This study can be concluded that the guidelines were appropriate according to the experts' opinions to make entrepreneurs ready for doing business efficiently and effectively in the digital age. However, it was recommended to verify guidelines with entrepreneurs to compare their practices with guidelines so that the guidelines could be confirmed, extended, and implemented in business context. Moreover, other Thai and English databases could be added to conclude findings clearer and more relevant. Interviews with entrepreneurs in the digital age and experts could be done to improve guidelines to be more suitable and practical.

Keywords: Guidelines, analytical thinking skills, entrepreneurs in the digital age

บทนำ

ทักษะการคิดวิเคราะห์ถือเป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อผู้ประกอบการเป็นอย่างมากและถือว่าเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ เนื่องจากทักษะการคิดวิเคราะห์นั้นนับเป็น 1 ใน 10 ของทักษะที่จำเป็นในปี 2025 (Huang, 2021) เป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้ (Nuanraksa & Kulaphen, 2022) ที่สถาบันการศึกษาทุกระดับต้องปลูกฝังให้กับผู้เรียน (Areesophonphichet, 2014) และเป็นพื้นฐานทักษะของบุคคลที่จะประสบความสำเร็จ (Hunsaen, 2019) ด้วยเหตุนี้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์จะช่วยให้บุคคลสามารถเข้าใจสิ่งต่าง ๆ รอบตัวอย่างละเอียดชัดเจนและเป็นเหตุเป็นผล ช่วยในการสรุปเรื่องต่าง ๆ ช่วยในการประเมินและตัดสินใจ รวมไปถึงช่วยในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น หรืออาจกล่าวได้ว่า บุคคลที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์จะทำให้มีโอกาสมากกว่าบุคคลอื่น (Moonkham, 2010) ในบริบทธุรกิจ การคิดวิเคราะห์จะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถวิเคราะห์ แยกแยะ ความสำคัญและความจำเป็นของผลกระทบทั้งด้านที่ดีและด้านที่ไม่ดีสำหรับการดำเนินธุรกิจ ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจได้อย่างเหมาะสม สามารถนำความรู้และประสบการณ์มาแก้ไขปัญหาซับซ้อนในธุรกิจได้ ไม่ว่าจะเป็นการคิดตั้งคำถาม การตีความ อีกทั้งยังช่วยให้ผู้ประกอบการคำนึงถึงความเสี่ยงและผลประโยชน์ สรุปผลตามข้อมูลจริงที่ปรากฏ

ไม่ด่วนสรุปข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจ ให้สามารถเข้าใจได้ถึงพฤติกรรมของผู้บริโภคหรือผู้ที่ดำเนินธุรกิจเพื่อจะได้ดำเนินการวางแผนทางธุรกิจและตอบสนองความต้องการของผู้ที่ดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (Hunsen, 2019)

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาของ University of Maryland กลับพบว่า 25% ของธุรกิจขนาดเล็กมักประสบความล้มเหลวเนื่องจากผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กยังขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ (Fuchs, 2013) ในขณะที่การศึกษาของ The Kauffman Foundation กับผู้ประกอบการจำนวนมากกว่า 3,500 คนรายงานผลการศึกษาไว้ว่าความล้มเหลวในการประกอบการที่พบบ่อยมากที่สุดคือ การขาดความเข้าใจในตลาดและลูกค้า ซึ่งความเข้าใจนี้จำเป็นต้องใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์เข้ามาช่วยอย่างมาก (Ewing Marion Kauffman Foundation, 2018)

ดังนั้น ผู้ประกอบการในยุคดิจิทัลจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาตนเองให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์และวางแผนแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบเพื่อจะสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และที่สำคัญผู้ประกอบการยุคดิจิทัลจะทำความเข้าใจบริบทการดำเนินธุรกิจได้อย่างถ่องแท้ เนื่องจากผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์มาแล้วอย่างถี่ถ้วน จึงสามารถนำข้อมูลที่ได้รับรวบรวมอย่างมีคุณภาพมาช่วยดำเนินธุรกิจได้เป็นอย่างดี ดังนั้น แนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมจะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถนำแนวทางไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ได้อย่างสอดคล้องและเท่าทันกับยุคดิจิทัลที่การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรง

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้ประกอบการ รวมทั้งความจำเป็นของการนำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมเพื่อช่วยเสริมสร้างผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล โดยหวังว่า แนวทางการพัฒนานี้จะช่วยเตรียมความพร้อมด้านการคิดวิเคราะห์ให้แก่ผู้ประกอบการในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเสริมสร้างผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล

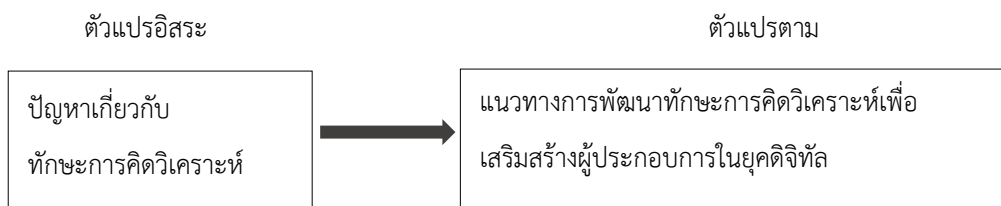
ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) วิทยานิพนธ์ 2) บทความวิจัย และ 3) บทความวิชาการ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์จำนวนรวมทั้งสิ้น 164 ฉบับ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ วิทยานิพนธ์ บทความวิจัย และบทความวิชาการที่อยู่ในระยะเวลาย้อนหลัง 15 ปีคือตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550-2565 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัย โดยเอกสารที่สอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกและวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ได้แก่ 1) วิทยานิพนธ์ จำนวน 17 ฉบับ 2) บทความวิจัย จำนวน 27 ฉบับ และ 3) บทความวิชาการ จำนวน 16 ฉบับ รวมทั้งสิ้นจำนวน 60 ฉบับ

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้กระบวนการวิจัยแบบผสมผสานด้วยวิธีการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) จากแหล่งข้อมูลที่เป็นวิทยานิพนธ์ บทความวิจัย และบทความวิชาการจำนวนทั้งหมด 60 ฉบับด้วยแบบวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับปัญหาและแนวทาง โดยสถิติที่ใช้เป็นการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และวิธีการวิจัยเชิงสำรวจความคิดเห็น (Survey Research) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนด้วยแบบประเมินความเหมาะสมของแนวทาง โดยสถิติที่ใช้เป็นค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ 1) แบบวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับปัญหาของทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้ประกอบการและแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล และ 2) แบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด จำนวน 25 ข้อ ครอบคลุมแนวทางที่สอดคล้องและสัมพันธ์กับปัญหาทั้ง 7 ด้าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยานิพนธ์ บทความวิจัย และบทความวิชาการด้วยแบบวิเคราะห์เอกสาร เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้ประกอบการและแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล
2. ผู้วิจัยจัดทำเอกสารขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญในตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล
3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้ประกอบการในยุคดิจิทัลจากผู้เชี่ยวชาญด้วยแบบประเมินความเหมาะสม
4. ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมมาได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์แบบวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเสริมสร้างผู้ประกอบการในยุคดิจิทัลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตนิพนธ์ บทความวิจัย และบทความวิชาการที่เกี่ยวข้องด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อนำเสนอในรูปแบบข้อความบรรยาย
2. การวิเคราะห์แบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเสริมสร้างผู้ประกอบการในยุคดิจิทัลด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อนำเสนอในรูปแบบตารางและข้อความบรรยาย

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ปัญหาเกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของทักษะการคิดวิเคราะห์ ผู้วิจัยสามารถสรุปสภาพปัญหาในปัจจุบันของทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้ประกอบการในยุคดิจิทัลได้ 4 ด้าน ได้แก่ 1) การขาดความรู้ความเข้าใจ ทักษะการคิดวิเคราะห์ เนื่องจากไม่เข้าใจหลักการคิดวิเคราะห์อย่างถ่องแท้ ไม่ได้เรียนและ/หรือไม่ได้รับการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์โดยตรง ไม่ได้มีการฝึกให้คิดวิเคราะห์ ดีความปัญหาไม่เป็นที่ทำให้แก้ปัญหาไม่ได้ ประยุกต์ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ไม่ได้เพราะขาดทั้งความรู้ความเข้าใจ ทักษะการคิดวิเคราะห์และไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาได้ 2) การขาดโอกาสที่จะคิดวิเคราะห์และประยุกต์ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ เนื่องจากไม่กล้าแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่วิเคราะห์ ไม่กล้าคิดนอกกรอบผู้อื่นและไม่กล้าประยุกต์ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ 3) การขาดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเหมาะสม เนื่องจากขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการคิดวิเคราะห์ และขาดสถานการณ์ให้ต้องใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ และ 4) การขาดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเหมาะสม เนื่องจากขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการคิดวิเคราะห์ และขาดสถานการณ์ให้ต้องใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเสริมสร้างผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนา ผู้วิจัยสามารถสรุปแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องและสัมพันธ์กับปัญหาของทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้ประกอบการได้ 7 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบเพื่อเพื่อเสริมสร้างและจัดระบบความคิดให้ผู้ประกอบการอย่างเป็นขั้นตอนด้วยกระบวนการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์แบบ 6 ขั้นตอน มี 6 ข้อย่อย 2) การจัดสอนทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ ทักษะการคิดวิเคราะห์ด้วยวิธีการสอนหลากหลายรูปแบบ มี 8 ข้อย่อย 3) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักการทำงานของสมองและทฤษฎีการคิดวิเคราะห์ มี 2 ข้อย่อย 4) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้ประกอบการอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ มี 2 ข้อย่อย 5) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการได้ประยุกต์ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้ มี 1 ข้อย่อย 6) การจัดเวทีให้ผู้ประกอบการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์และสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงเพื่อเพิ่มโอกาสให้กับผู้ประกอบการได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ มี 2 ข้อย่อยและ

7) การนำเครื่องมือช่วยคิดวิเคราะห์มาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มโอกาสการฝึกฝนทักษะการคิดวิเคราะห์ มี 3 ข้อย่อย ซึ่งสามารถแสดงความสอดคล้องและสัมพันธ์ของปัญหาและแนวทางได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสอดคล้องและสัมพันธ์ของแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเสริมสร้างผู้ประกอบการใน ยุคดิจิทัลตามปัญหาเกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้ประกอบการ

ปัญหาเกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์ของ ผู้ประกอบการ	แนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเสริมสร้าง ผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล
1. การขาดความรู้ความเข้าใจ ทศนคติและ ทักษะการคิดวิเคราะห์	1. พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบเพื่อเพื่อเสริมสร้าง และจัดระบบความคิดให้ผู้ประกอบการด้วยกระบวนการพัฒนา ทักษะการคิดวิเคราะห์แบบ 6 ขั้นตอน 2. จัดสอนทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มพูน ความรู้ความเข้าใจ ทศนคติและทักษะการคิดวิเคราะห์ด้วย วิธีการสอนหลากหลายรูปแบบ 3. จัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับหลักการทำงานของ ของสมองและทฤษฎีการคิดวิเคราะห์
2. การขาดโอกาสที่จะฝึกคิดวิเคราะห์และ ประยุกต์ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์	4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้ประกอบการอย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ
3. การขาดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้จาก ประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์อย่างเหมาะสม	5. จัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเปิด โอกาสให้ผู้ประกอบการได้ประยุกต์ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ใน กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้ 6. จัดเวทีให้ผู้ประกอบการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ และสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงเพื่อเพิ่มโอกาสให้กับผู้ประกอบการ ได้ฝึกการคิดวิเคราะห์
4. การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ใน ปัจจุบันยังมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ	7. นำเครื่องมือช่วยคิดวิเคราะห์มาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มโอกาสการ ฝึกฝนทักษะการคิดวิเคราะห์

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้ประกอบการมีทั้งหมด 4 ด้าน ซึ่งสามารถใช้แนวทางทั้ง 7 ด้านเข้ามาช่วยแก้ไขและพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้ประกอบการได้

ตอนที่ 3 ความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล

ความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้ประกอบการในยุคดิจิทัลสามารถแสดงได้ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเสริมสร้างผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล

ความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเสริมสร้างผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. พัฒนากิจกรรมการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบเพื่อเพื่อเสริมสร้างและจัดระบบความคิดให้ผู้ประกอบการด้วยกระบวนการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์แบบ 6 ขั้นตอน			
1.1 กำหนดวัตถุประสงค์ให้ผู้ประกอบการต้องการให้บรรลว่า ต้องการอะไรจากการวิเคราะห์สถานการณ์ ปัญหา เหตุการณ์ หรือเรื่องราวนั้น ๆ โดยไม่เน้นท่องจำ เน้นจดตามหรือนำบรรยายแต่ให้ผู้ประกอบการได้ระบุดูวัตถุประสงค์ด้วยตนเอง	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2 เสนอสถานการณ์ปัญหาที่ต้องการคิดวิเคราะห์ โดยผู้ประกอบการผู้เรียนอาจยกตัวอย่างสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริง ที่มีความสนใจและต้องการมานำเสนอ เพื่อวิเคราะห์หาผลลัพธ์ทางธุรกิจ	4.67	0.58	มากที่สุด
1.3 รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลและสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ว่าประกอบไปด้วยเนื้อหาใดบ้าง	4.67	0.58	มากที่สุด
1.4 คิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบเพื่อพิจารณาแยกแยะ จำแนก และจัดหมวดหมู่อะไรเป็นเหตุ อะไรเป็นผล	5.00	0.00	มากที่สุด
1.5 นำเสนอและอภิปรายผลการคิดวิเคราะห์เพื่อค้นหาหลักการ ความสำคัญและความสัมพันธ์ของคำถามและคำตอบเพื่อนำมาซึ่งข้อสรุปและการอภิปรายที่ชัดเจน โดยผู้สอนทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในกระบวนการคิดวิเคราะห์ด้วยตนเอง	4.67	0.58	มากที่สุด
1.6 ประเมินผลการคิดวิเคราะห์เพื่อบูรณาการต่อยอด สร้างองค์ความรู้จากสิ่งที่ได้ออกมาในรูปแบบของสื่อการเรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนากลายเป็นองค์ความรู้เชิงลึก	4.67	0.58	มากที่สุด
2. จัดสอนทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิดและทักษะการคิดวิเคราะห์ด้วยวิธีการสอนหลากหลายรูปแบบ			
2.1 สอนโดยใช้วิธีการตั้งคำถามให้ผู้ประกอบการได้คิดหาคำตอบจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและเข้าใจหลักการคิดวิเคราะห์อย่างถ่องแท้	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2 สอนโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบสืบเสาะเพื่อให้ผู้ประกอบการได้ค้นหาข้อมูลและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องและสามารถเชื่อมโยงข้อมูลที่รวบรวมมาได้เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่เป็นไปได้	4.67	0.58	มากที่สุด
2.3 สอนโดยใช้วิธีการเรียนรู้โดยให้ผู้ประกอบการใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อฝึกคิดทำความเข้าใจปัญหาตีความปัญหาเป็นและแก้ไขปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล	4.67	0.58	มากที่สุด
2.4 สอนโดยใช้วิธีการเรียนรู้จากเกมธุรกิจต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการได้คิดหาวิธีเล่นให้ได้ผลลัพธ์ตามที่เกมกำหนดไว้เพื่อฝึกให้คิดวิเคราะห์	4.67	0.58	มากที่สุด

ตารางที่ 4 ความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเสริมสร้างผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล (ต่อ)

ความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเสริมสร้างผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
2. จัดสอนทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ ทักษะการคิดวิเคราะห์ด้วยวิธีการสอนหลากหลายรูปแบบ (ต่อ)			
2.5 สอนโดยใช้สื่อต่าง ๆ เข้ามาช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้ประกอบการผ่านการนำข่าวจากสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์หรือโซเชียลมีเดียมาวิเคราะห์เพื่อคิดแก้ไขปัญหาในการประกอบธุรกิจ	5.00	0.00	มากที่สุด
2.6 สอนโดยใช้วิธีการเรียนรู้จากกรณีศึกษาเพื่อให้ผู้ประกอบการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องนำมาวิเคราะห์เพื่อฝึกการสืบค้นข้อมูลทางธุรกิจที่สนใจและอภิปรายในมุมมองของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ประกอบการด้วยกัน	5.00	0.00	มากที่สุด
2.7 สอนโดยการจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์ มองเห็นถึงความสำคัญของการคิดวิเคราะห์และช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อให้ผู้ประกอบการได้ฝึกคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบผ่านสถานการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งได้อภิปรายผลที่ได้จากการคิดวิเคราะห์	5.00	0.00	มากที่สุด
2.8 สอนโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานเพื่อให้ผู้ประกอบการได้ลงมือปฏิบัติจริงและประยุกต์ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ในการทำโครงงานตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์โดยตรง	4.33	1.15	มาก
3. จัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับหลักการทำงานของสมองและทฤษฎีการคิดวิเคราะห์			
3.1 จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้ประกอบการอย่างสอดคล้องกับหลักการทำงานของสมองตามธรรมชาติของสมองในการจัดระบบความคิดกับการเรียนรู้ 3 ด้านคือ อารมณ์ การคิดและการลงมือปฏิบัติที่ต้องกระทำไปพร้อม ๆ กันจึงจะเกิดการเรียนรู้ที่ดีที่สุด เพื่อให้เข้าใจหลักการคิดวิเคราะห์อย่างถ่องแท้	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2 จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้ประกอบการอยู่บนพื้นฐานทฤษฎีการคิดวิเคราะห์ของมาร์ซาโน เพื่อให้เข้าใจหลักการคิดวิเคราะห์อย่างถ่องแท้ ซึ่งประกอบไปด้วยทักษะย่อย 5 ทักษะโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2.1 ทักษะการจำแนก ซึ่งเป็นความสามารถในการแยกแยะส่วนย่อยต่าง ๆ ทั้งเหตุการณ์ เรื่องราว สิ่งของออกเป็นส่วนย่อย ๆ ให้เข้าใจง่ายอย่างมีหลักเกณฑ์และสามารถบอกรายละเอียดได้			
3.2.2 ทักษะการจัดหมวดหมู่ ซึ่งเป็นความสามารถในการจัดประเภท จัดลำดับ จัดกลุ่มของสิ่งที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันเข้าด้วยกัน โดยยึดโครงสร้างลักษณะหรือคุณสมบัติที่เป็นประเภทเดียวกัน			

ตารางที่ 4 ความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเสริมสร้างผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล (ต่อ)

ความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเสริมสร้างผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
3. จัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับหลักการทำงานของสมองและทฤษฎีการคิดวิเคราะห์ (ต่อ)			
3.2.3 ทักษะการเชื่อมโยง ซึ่งเป็นความสามารถในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลต่าง ๆ ว่าสัมพันธ์กันอย่างไร 3.2.4 ทักษะการสรุปความ ซึ่งหมายถึงความสามารถในการจับประเด็นและสรุปผลจากสิ่งที่กำหนดให้ได้ 3.2.5 ทักษะการประยุกต์ ซึ่งเป็นความสามารถในการนำความรู้ หลักการ และทฤษฎีมาใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถคาดการณ์ งบประมาณ พยากรณ์ ขยายความ คาดเดาสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคตได้			
4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้ประกอบการอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ			
4.1 จัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยเน้นผู้ประกอบการเป็นศูนย์กลางด้วยผสมผสานการเรียนรู้หลากหลายตามความต้องการ ความสนใจและความถนัดของผู้ประกอบการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ได้อย่างตรงจุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4.2 จัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยให้ผู้ประกอบการได้ปฏิบัติจริงด้วยตนเองเพื่อให้ฝึกการคิดวิเคราะห์ธุรกิจและดำเนินการวางแผนธุรกิจให้ได้ผลลัพธ์ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง	5.00	0.00	มากที่สุด
4.3 จัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบตื่นตัว (Active Learning) ที่เน้นให้ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบเพื่อฝึกการคิดวิเคราะห์ได้โดยตรง	5.00	0.00	มากที่สุด
5. จัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการได้ประยุกต์ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้			
จัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์โดยเน้นการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองอย่างกระตือรือร้น (Active Learning) เพื่อให้ผู้ประกอบการได้มีโอกาสประยุกต์ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ในกิจกรรมที่สอดคล้องสถานการณ์วิเคราะห์ต่าง ๆ และนำสิ่งที่ได้ประสบพบเจอในกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์นั้นมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน แสดงความคิดเห็นในสิ่งที่วิเคราะห์ และกล้าที่จะคิดแตกต่าง	4.67	0.58	มากที่สุด

ตารางที่ 4 ความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเสริมสร้างผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล (ต่อ)

ความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเสริมสร้างผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
6. จัดเวทีให้ผู้ประกอบการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์และสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงเพื่อเพิ่มโอกาสให้กับผู้ประกอบการได้ฝึกการคิดวิเคราะห์			
6.1 จัดเวทีให้ผู้ประกอบการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง โดยอาจเป็นประสบการณ์ของผู้ประกอบการเองหรือประสบการณ์ของผู้ประกอบการรายอื่นเพื่อฝึกคิดวิเคราะห์ นำเสนอผลการวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันและกันจากประสบการณ์ในการทำธุรกิจ	5.00	0.00	มากที่สุด
6.2 จัดเวทีให้ผู้ประกอบการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากสถานการณ์จริง โดยอาจจำลองสถานการณ์ทางธุรกิจให้เหมือนจริงหรือพาผู้ประกอบการไปอยู่ในสถานการณ์ธุรกิจจริงเพื่อฝึกให้ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ นำเสนอผลการวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
7. นำเครื่องมือช่วยคิดวิเคราะห์มาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มโอกาสการฝึกฝนทักษะการคิดวิเคราะห์			
7.1 นำเครื่องมือ 5 W 1 H มาประยุกต์ใช้เพื่อตั้งคำถามและหาคำตอบ สร้างความชัดเจนให้ผู้ประกอบการได้ว่า Who คือ ใครคือลูกค้า? What คือ อะไรคือสิ่งที่ลูกค้าต้องการ? When คือ ลูกค้าอยู่ที่ไหน? Where คือ เมื่อไหร่ที่ต้องการซื้อหรือใช้สินค้า? Why คือ ทำไมลูกค้าต้องมาซื้อสินค้า? และ How คือ จะเข้าถึงลูกค้าอย่างไร? จะรู้ข้อเท็จจริง เหตุผลเบื้องหลังของสิ่งที่เกิดขึ้นและเข้าใจความเป็นมาเป็นไปของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	5.00	0.00	มากที่สุด
7.2 นำเครื่องมือ SWOT Analysis มาประยุกต์ใช้เพื่อฝึกคิดวิเคราะห์สภาพการณ์ 2 ด้านทั้งภายในที่ครอบคลุมจุดแข็ง และ จุดอ่อน (Weaknesses) และภายนอกองค์การที่ครอบคลุมโอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) เพื่อวิเคราะห์ธุรกิจในภาพรวมและกำหนดกลยุทธ์อย่างเหมาะสมที่จะทำให้ธุรกิจเติบโตและประสบความสำเร็จในอนาคต	5.00	0.00	มากที่สุด
7.3 นำเทคโนโลยีดิจิทัลทันสมัยไปประยุกต์ใช้เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงและรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการคิดวิเคราะห์ได้	4.67	0.58	มากที่สุด
รวม	4.85	0.19	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเสริมสร้างผู้ประกอบการในยุคดิจิทัลในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.85$, S.D. 0.19) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับหลักการทำงานของสมองและทฤษฎีการคิดวิเคราะห์ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้ประกอบการอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และการจัดเวทีให้ผู้ประกอบการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์และสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงเพื่อเพิ่มโอกาสให้กับผู้ประกอบการได้ฝึกการคิด

วิเคราะห์ ($\bar{x} = 5.00$, S.D. = 0.00) รองลงมา ได้แก่ การนำเครื่องมือช่วยคิดวิเคราะห์มาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มโอกาสการฝึกฝนทักษะการคิดวิเคราะห์ ($\bar{x} = 4.89$, S.D. = 0.19) การจัดสอนทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ ทักษะการคิดวิเคราะห์ด้วยวิธีการสอนหลากหลายรูปแบบ ($\bar{x} = 4.79$, S.D. = 0.36) การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบเพื่อเพื่อเสริมสร้างและจัดระบบความคิดให้ผู้ประกอบการด้วยกระบวนการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์แบบ 6 ขั้นตอน ($\bar{x} = 4.78$, S.D. = 0.19) ตามลำดับ และด้านที่ได้ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการได้ประยุกต์ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้ ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.58)

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยสามารถสรุปและอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล ซึ่งจากการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้ประกอบการในยุคดิจิทัลพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์ที่พบในปัจจุบันประกอบด้วย 4 ด้าน ซึ่งการที่ผู้ประกอบการขาดความรู้ความเข้าใจ ทักษะการคิดวิเคราะห์ที่ส่งผลให้ตีความปัญหาในธุรกิจของตนเองไม่เป็นถือเป็นปัญหาสำคัญ เนื่องจากการประกอบธุรกิจให้เติบโตและประสบความสำเร็จได้นั้นจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการที่ดีและเข้าใจธุรกิจของตนเองเป็นอย่างดีจึงจะสามารถวิเคราะห์และพัฒนารูปแบบไปสู่เป้าหมายได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sookpong & Klaewkrue (2022) ที่ได้ศึกษาเรื่องสมรรถนะนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในยุคดิจิทัลแล้วพบว่า ผู้ประกอบการยุคดิจิทัลมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาตนเองในเรื่องของการคิดวิเคราะห์และความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจ ซึ่งเป็นปัจจัยที่จะทำให้ผู้ประกอบการยุคดิจิทัลประสบความสำเร็จ ในขณะที่การขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การคิดวิเคราะห์ก็เป็นอีกปัญหาที่สำคัญ เนื่องจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ที่เป็นสิ่งให้ผู้ประกอบการยุคดิจิทัลจำเป็นต้องมีเพื่อสร้างความมั่นคงทางธุรกิจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sudkaew (2020) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษารูปแบบการเรียนรู้การสร้างทักษะผู้ประกอบการของกลุ่มครูผู้สอนสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัยในประเทศไทยในบริบทการศึกษานอกระบบแล้วพบว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ช่วยให้ผู้ประกอบการประสบความสำเร็จ ทั้งนี้ การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ที่เกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์จะช่วยให้ผู้ประกอบการเข้าใจและทราบวิธีและแนวทางแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ที่เกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์เพื่อเพิ่มโอกาสการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเพิ่มองค์ความรู้ใหม่ในการประกอบธุรกิจ

2. แนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเสริมสร้างผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล ซึ่งจากการศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเสริมสร้างผู้ประกอบการในยุคดิจิทัลพบว่า มี 7 ด้าน ได้แก่ 1) พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบเพื่อเพื่อเสริมสร้างและจัดระบบความคิดให้ผู้ประกอบการอย่างเป็นขั้นเป็นตอนด้วยกระบวนการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์แบบ 6 ขั้นตอน 2) จัดสอนทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ ทักษะการคิดวิเคราะห์ด้วยวิธีการสอนหลากหลายรูปแบบ 3) จัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับหลักการทำงานของสมองและทฤษฎีการคิดวิเคราะห์ 4) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้ประกอบการอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ 5) จัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการได้ประยุกต์ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้ 6) จัดเวทีให้ผู้ประกอบการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์และสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงเพื่อเพิ่มโอกาสให้กับผู้ประกอบการ

ได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ และ 7) นำเครื่องมือช่วยคิดวิเคราะห์มาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มโอกาสการฝึกฝนทักษะการคิดวิเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับ Suksawang (2020) และ Srichaliaw (2017) ที่ได้กล่าวว่า การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบจะช่วยให้การวิเคราะห์ในเรื่องที่ผู้ประกอบการสนใจมีประสิทธิภาพมากขึ้น และสอดคล้องกับ Prapaiwatphan (2017) และ Boontham (2018) ที่ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์ SWOT Analysis นำไปสู่การบูรณาการความรู้เพื่อการแก้ปัญหาในการประกอบการ สามารถวิเคราะห์ข้อมูลทางธุรกิจในด้านการตลาด การผลิต การจัดการ และการเงิน รวมไปถึงการบูรณาการ ความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ ในการกำหนดแนวทางการดำเนินธุรกิจในรูปของแผนธุรกิจในยุคดิจิทัลได้

3. ความเหมาะสมของทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเสริมสร้างผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล ซึ่งความเหมาะสมของทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเสริมสร้างผู้ประกอบการในยุคดิจิทัลในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.85$, S.D. = 0.19) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับหลักการทำงานของสมองและทฤษฎีการคิดวิเคราะห์ ($\bar{x} = 5.00$, S.D. = 0.00) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Malison (2018) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถการคิดวิเคราะห์โดยใช้แนวคิดมาร์ชาโน วิชาประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แล้วพบว่า ผลการศึกษาความสามารถการคิดวิเคราะห์โดยใช้แนวคิดมาร์ชาโนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 24 คน มีคะแนนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 และนักเรียนมีความรู้สูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้แนวคิดของมาร์ชาโนมาใช้ในการเรียนการสอนคิดวิเคราะห์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการได้ประยุกต์ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้ ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.58) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ประกอบการอาจไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อฝึกการประยุกต์ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ รวมทั้งผู้ประกอบการแต่ละคนอาจมีบริบทในการทำธุรกิจไม่เหมือนกัน ส่งผลให้การจัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ต้องออกแบบให้เหมาะสมกับแต่ละบริบทของผู้ประกอบการ

สรุป

ปัญหาเกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์พบว่า มี 4 ด้าน ในขณะที่แนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเสริมสร้างผู้ประกอบการในยุคดิจิทัลที่สอดคล้องและสัมพันธ์กับปัญหาพบว่า มี 7 ด้าน โดยแนวทางการพัฒนาโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดที่จะนำไปใช้พัฒนาผู้ประกอบการได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้

1. ควรนำแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อเสริมสร้างผู้ประกอบการในยุคดิจิทัลไปทดสอบกับผู้ประกอบการเพื่อเปรียบเทียบแนวทางและแนวปฏิบัติจริงจะได้ปรับแก้ให้เหมาะสมมากขึ้น
2. ควรนำแนวทางการพัฒนาที่ได้ไปทดลองใช้จริงเพื่อตรวจสอบว่า มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทปัจจุบันหรือไม่ และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาแนวทางให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาและรวบรวมข้อมูลงานวิจัยจากฐานข้อมูลอื่น ๆ ร่วมด้วยเพื่อให้เห็นภาพรวมของสภาพและแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. ควบคู่กับข้อมูลเอกสารทั้งวิทยานิพนธ์ บทความวิจัยและบทความวิชาการที่เป็นภาษาอังกฤษประกอบเพื่อให้ได้ภาพรวมที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

3. ควบคู่กับสัมภาษณ์ผู้ประกอบการในยุคดิจิทัลเพื่อจะได้ข้อมูลเชิงลึกและมองเห็นแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมและประยุกต์ใช้ได้จริง

References

- Areesoponphichet, S. (2014). Instructional strategy for develop of analytical thinking skills: The concept mapping. *E-Journal of Education*, 42(3), 194-210. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDUCU/article/view/26038/22081>. [in Thai].
- Boontham, W. (2018). *Workshop project on Development and Implementation of the Curriculum according to the Results-oriented Education Management Approach*. https://phraeoffice.mju.ac.th/wtms_calendarPerson_byMonth.aspx?hlD=127662&sd=1%2F3%2F2561&ed=31%2F3%2F2561. [in Thai].
- Ewing Marion Kauffman Foundation. (2018). *State of Entrepreneurship 2018*. Retrieved 20 March 2023, from https://www.kauffman.org/wpcontent/uploads/2019/02/State_of_Entrepreneurship_2018.pdf
- Fuchs, E. R. (2013). Small business failure rates: Choice of definition and the size effect. *Journal of Entrepreneurship and Public Policy*, 2(2), 181-197.
- Huang, I. (2021, September). *Making risk management Easier: Development of a diversification decision support system for smallholder Thai rubber farmers* [Paper presentation]. HAU Research Conference, China.
- Hunsaen, S. (2019). Analytical thinking skills for businessman. *E-Journal of Industrial Business Administration*, 1(1), 116-128. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/iba/article/view/197866/137762>. [in Thai].
- Malison, S. (2018). *The development of analytical thinking abilities by using Marzano's concept in Thai history subjects of students in grade 5*. Dhurakij Pundit University, Digital Research Information Center. [in Thai].
- Moonkham, S. (2010). *Writing a learning management plan that emphasizes thinking*. <https://m.se-ed.com/Product/Detail/9789749413647>. [in Thai].
- Nuanraksa, P., & Kulaphen, A. (2022). The development of analytical thinking skills in 5 steps for third year students. *E- Journal of Buddhist Studies Vanam Dongrak*. 9(1), 69-88. https://so06.tci-thaijo.org/index.php/Vanam_434/article/view/256767/173046. [in Thai].

- Prapaiwatphan, W. (2017). *Solve the problem of lack of SWOT analysis skills by analyzing practice methods case study of 2nd year diploma students in marketing at Attawit Commercial Technology College*. <http://www.atc.ac.th/ATCWeb/FileATC.pdf>. [in Thai].
- Sookpong, P., & Klaewkrue, N. (2022). Competencies of desirable accountant of enterprises in the digital era. *E-Journal Lampang Rajabhat University*, 11(1), 146-156. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JLPRU/article/view/255375/175871>. [in Thai].
- Srichaliaw, T. (2017). Life skills development for prathomsuksa 4-6 students using participatory action research. *E-Journal of Graduate Studies*, 11(2), 61-74. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JournalGradVRU/article/view/97756/76151>. [in Thai].
- Sudkaew, S. (2020). *A study of the entrepreneur professional skill learning of the office of non-formal education and informal education in the non-formal context of Thailand*. [Master's thesis, Mahidol University]. <https://archive.cm.mahidol.ac.th/-bitstream/123456789/4015/1/TP%20EM.034%202563.pdf>. [in Thai].
- Suksawang, S. (2020). *Innovative thinking development to develop innovations in the organization*. <https://agtech4otop.nia.or.th/innovation/.htm>. [in Thai].